

REFLEXIONS DELS CAMPAMENTS PEDAGÒGICS 2021

Esplais Catalans
www.esplac.cat
@esplaiscatalans

PER QUÈ TREBALLEM...

Per donar eines perquè construïxin la seva pròpia realitat.

Per donar eines perquè construïxin la seva pròpia realitat. Perquè volem educar, no volem adoctrinar. Per una societat sana. Per descobrir realitats diferents. Per afrontar possibles situacions futures amb més eines. Per empoderar.

COM L'ENTENEM?

Preguntes per la reflexió...

Hem de tolerar totes les opinions? Si un infant té una opinió contrària a la nostra, educar és fer-lo canviar d'opinió? O és donar-li eines perquè sàpiga que és el que opina? Què fem quan una opinió es discriminant? Educar des del pensament crític és el mateix que educar per pensar críticament? Criticar és pensament crític?

COM EL TREBALLEM?

Els esplais treballem el pensament crític de manera transversal, és a dir, forma part del nostre dia a dia. A través de dinàmiques, debats, jocs de rol, podem apropar la realitat a infants i joves i fer que se la qüestionin: davant d'un sistema estructurat, què és allò que reproduïm i què és allò que deconstruïm?

ALTRES REFLEXIONS...

No només podem treballar el pensament crític en activitats concretes, sinó que cal tenir-lo en compte en el dia a dia amb els infants. Com donem resposta a les seves preguntes és fonamental per fomentar el pensament crític entre els infants i joves.

EL PENSAMENT CRÍTIC

LA PARTICIPACIÓ INFANTIL

Procés personal i col·lectiu que permet implicar-se mitjançant la paraula i acció en l'entorn. Per permetre desenvolupar-se col·lectivament i sentir que formes part d'un grup. La participació pot tenir moltes formes mentre sigui voluntària.

Considerem la participació com un element clau i imprescindible que fa que l'esplai esdevingui realment una escola de ciutadania. La participació infantil és necessària pel creixement personal i és un mitjà de transformació real de l'entorn.

Oferim espais de decisió. Com més capacitat de decisió té el grup, millor acaba sent l'implicació dels infants. El nivell d'informació que es té també estimula les ganes de participar. Com gestionem el poder que tenim com a monitores? (poder social, poder contextual i poder personal). És important no justificar els abusos de poder, ens entenem com a iguals en la participació, dins les diferències de rols. Posem límits a la participació per tal que els infants se sentin segurs amb el marc de decisió que tenen.

Crear espais de confiança és fonamental per la participació. Des de l'esplai cal potenciar l'autonomia d'infants i joves. I allà on no arriben, fer acompanyament com a monitores i des de la pròpia ajuda mútua entre iguals. Consell: treballar la participació amb edats barrejades per ajudar a apropar el llenguatge que es parla i el que es diu.

L'ASSEMBLEARISME

Per aprendre a generar coneixement a partir de la informació individual i col·lectiva. Sabem que l'assemblearisme infantil no és la solució a tot, però creiem que pot esdevenir un eix vertebrador per una educació integral com espais de relació, participació i creació conjunta, on desenvolupar-se com a persona establint vincles actius i positius amb l'entorn.

Com l'espai possible on desenvolupar la participació infantil. Espai de decisió i diàleg entre iguals. L'entendem com un espai educatiu capaç de combinar aspectes teòrics, pràctics i socials que condueixen a un empoderament de l'infant.

Acompanyem als infants en el procés de participació, sense caure en espais de falsa participació. Cal tenir un coneixement profund del grup i de les dinàmiques d'aquest per adaptar la metodologia assembleària a les seves necessitats.

Alguns aspectes clau en l'assemblearisme són: l'accés a la informació i la comunicació. Cal vetllar perquè totes les persones tinguin accés a la informació, i per tant, puguin participar i decidir sobre els diferents aspectes que les afecten. Alhora, és important comunicar-nos de manera real i assertiva, generant un clima horitzontal on tothom se senti a gust per dir la seva. Recalcar la importància de que les decisions que es prenguin en aquests espais puguin transcendir i tenir un impacte real en l'entorn dels infants. Les monis hem de trencar amb la visió de l'infant o jove com un ésser "incomplet", d'aprenent, o ciutadà del futur, i els hem de concebre com a ciutadans actius de ple dret amb capacitat de decisió sobre allò que els afecta i amb un paper actiu en la construcció i determinació de les seves vides i la societat.

L'EDUCACIÓ EMOCIONAL

COM EL TREBALLEM?

Creem situacions propícies per la conversa. Les persones som molt sensibles i receptives, no només a les paraules, sino també al llenguatge no verbal. Cal que transmetem proximitat, disponibilitat, respecte i confiança per crear espais segurs. Si nosaltres l'adult està bé, serà capaç d'acompanyar el desenvolupament afectiu i l'autoregulació emocional de l'infant.

ALTRES REFLEXIONS...

És important crear espais segurs i de confiança per poder treballar aquest eix. No podem donar per sabut el que llegim d'una persona, com a monitores hem de preguntar i escoltar, ja que no sempre serà fàcil interpretar com es senten les persones del nostre entorn. Així mateix, no cal forçar a infants, joves i monis a explicar com estan: simplement, facilitar els espais on puguin fer-ho. És important que les persones adultes estiguem disponibles i disposades a parlar dels malestars, respondre preguntes sobre les seves vivències i preocupacions, sense forçar però sense defugir els temes.